

Protokoll fört vid pleniföredragning

Infrastrukturavdelningen
Trafikbyrån

Närvarande	Frånvarande	Justerat
KS - MP - NF - TA - MN - WV	CG	Omedelbart
Ordförande	Föredragande	Protokollförare
Lantråd Katrin Sjögren	Minister Mika Nordberg	Vägingenjör Björn Ekblom

---

Ärende/Dnr/Exp.	Beslut
-----------------	--------

Nr 25

Upphävande av vägplan för ombyggnad av landsväg nr 40, sträckan Bjärström-Emkarby, sektion 3900-6650, inklusive ombyggnad av anslutningar samt byggande av en parallell gång- och cykelväg i Bjärström, Kulla och Emkarby byar i Finströms kommun

ÅLR 2015/1795

Med stöd av 45 § förvaltningslag (2008:9) för landskapet Åland, beslutar Ålands landskapsregering att undanröja beslut i ärende ÅLR 2015/1795, protokoll nr 17 ärende nr 22, av 22.11.2015 om fastställande av vägplan för ombyggnad av landsväg nr 40, sträckan Bjärström-Emkarby, sektion 3900-6650, inklusive ombyggnad för anslutningar samt byggande av en parallell gång- och cykelväg i Bjärström, Kulla och Emkarby byar i Finströms kommun och avgöra ärendet på nytt. Motivering enligt bilaga 1, I215P19.

Nr 26

Fastställande av vägplan för ombyggnad av landsväg nr 40, sträckan Bjärström-Emkarby, sektion 3900-6650, inklusive ombyggnad av anslutningar samt byggande av en parallell gång- och cykelväg i Bjärström, Kulla och Emkarby byar i Finströms kommun.

ÅLR 2015/1795

644-645 II

Förenämnda vägplan fastställdes med beaktande av genmäle/åtgärdsförslagslista enligt bilaga 2, I215P19.

Utlåtande har inkommit från Finströms kommun, miljöbyrån och museibyran.

Påpekanden inkommit från:
Göran Jansson
Karl-Johan Jansson

Patrik Landell
Brita Landell
Tord-Birger Hellberg
Dan Eriksson
Kajsa-Brita Andersson
Camilla Clemes m.fl
Veronika Häggblom
Christoffer Sjölund

Beslut

Med stöd av 45 § förvaltningslag (2008:9) för landskapet Åland, beslutar landskapsregeringen att undanröja beslut i ärende ÅLR 2013/415, protokoll nr 16 ärende nr 18, av 27.11.2014 om fastställande av vägplan för ombyggnad av landsväg nr 40, sträckan Bjärström-Emkarby, sektion 3900-6650, inklusive ombyggnad för anslutningar samt byggande av en parallell gång- och cykelväg i Bjärström, Kulla och Emkarby byar i Finströms kommun och avgöra ärendet på nytt.

Motivering

Av genmälet/åtgärdsförslagslistan som bifogats planen framgick inte Finströms kommuns utlåtande över sakägarnas anmärkningar.

Bemötande angående anmärkningarna mot vägplan för ombyggnad av landsväg nr 40, Bjärström -Emkarby, sektion 3900-6650, inklusive ombyggnad av anslutningar samt byggande av parallell gång- och cykelväg i Bjärström, Kulla och Emkarby byar i Finströms kommun

Under utställningstiden har tre utlåtanden och sex påpekanden inkommit.

Finströms kommun

Vägplanen har behandlats vid kommunfullmäktiges möte 11.6.2015. Kommunen ställer sig positiv till vägplanen då detta medför en säkrare trafiklösning med separat gång- och cykelbana.

- a) Kommunen anholder till Landskapsregeringen att vägbelysning uppförs i korsningsområdet vid Svartsmaravägen samt på sträckan 6210-6710.

Bemötande:

- a) Ärendet behandlas separat eftersom det inte ingår i vägplanen.

Finströms kommun har vid samma möte behandlat inkomna anmärkningar. Kommunens utlåtande gällande inkomna anmärkningar framgår ur detta gänmäle för respektive anmärkning.

Utlåtande från museibyrån

Museibyrån hänvisar till utlåtandet som gavs 05.02.2014 över samma vägsträcka.

- a) Anmärker mot att det i vägplanen oaktat sägs att vägplaneförslaget inte berör någon kulturmiljö. Museibyrån har i tidigare skede påpekat vikten av att hänsyn tas till den historiska vägens kulturhistoriska värden och de sevärdheter som ligger längs denna.
- b) Påtalar att de två bevarande sträckorna av den gamla postvägen med fördel skulle kunna användas som gång- och cykelväg, speciellt den västligare som slingrar sig mellan bebyggelsen.
- c) Påtalar att man så långt som möjligt bör värna om de bevarade miljöerna och hänvisa den lätta trafiken till de gamla, kulturhistoriskt intressanta vägvagnsritten.
- d) Påtalar att vägplanerna i mån av möjlighet bör undvika vägdragningar – och i ännu högre grad vägbreddningar – i omedelbar närhet av de gamla husen. Detta gäller t.ex. vägbreddningen vid Mellangårds mangårdsbyggnad där den parallella gång- och cykelbanan kommer att byggas på någon meters avstånd från husets södra gavel.
- e) Sammanfattningsvis efterlyses att man vid ombyggnationen tar större hänsyn till den värdefulla landskapsbilden och kulturmiljöer längs vägvagnsritten genom att tillämpa mindre standardiserade lösningar och genom en bättre anpassning till det omgivande landskapets karaktär, skala och sevärdheter.

Bemötande:

- a) Beaktas. Infrastrukturavdelningen kommer att se över denna skrivning. Vägen kommer fortsättningsvis i princip att följa den gamla vägsträckningen, dock med ett ökande vägutrymme söderut. I och med att sträckningen är i princip den samma som tidigare bibehålls även kultur- och gårdsmiljöerna intakta.
- b) Beaktas inte. Detta motiveras med att kostnaderna i samband med vägförrättningen ökar med ca 20 -30 % i förhållande till att bygga längs befintlig väg samt att anläggningskostnaderna blir högre då vägsträckningen blir längre.
För att en gång- och cykelväg ska upplevas som attraktiv för nyttjare bör den huvudsakligen följa den egentliga vägsträckningen. Huvudvägen bör vara väl synlig från gång- och cykelvägen för att bl.a. turister och tillfälliga besökare enkelt ska kunna orientera sig längs vägvagnsritten.
- c) Beaktas i den mån det är möjligt. Se punkt b, andra stycket.

d,e) Uppdraget som Infrastrukturavdelningen erhållit gällande planering och ombyggnad för gång- och cykelvägar och huvudleder är att i huvudsak utnyttja det befintliga vägutrymmet och inte skapa nydragningar av vägvavsnitt i terrängen. Detta medför att gång- och cykelvägen bör följa gammal vägsträckning så långt som möjligt.

Utlåtande från miljöbyrån

- a) Påtalar att flugblomster är en särskild skyddsvärd art och att det finns gamla uppgifter om förekomst invid sektion 6500-6550
- b) Verksamhetsutövaren ansvarar för att utreda förekomster av arter och biotoper som är särskilt skyddsvärda eller fridlysta inom verksamhetsområdet samt organiserar byggandet så att byggandet inte skadar sådana förekomster.
- c) Vägsträckningen korsar ett större utfallsdike, vilket bör konstrueras så att småvilt (utter) kan ta sig igenom utan att behöva korsa vägen.
- d) Påtalar att sektion 5000-5050, ur kulturlandskapssynpunkt utgör den mest känsliga delen i projektet. I detta område bör största möjliga hänsyn tas till kulturlandskapets värden, särskilt vad gäller växtlighet och eventuella byggnader.
- e) Vårdträd i anslutning till bebyggelsen ska sparas.

Bemötande:

- a) Beaktas. Trafikbyrån har för avsikt att göra en naturinventering innan vägbygget påbörjas.
- b) Beaktas. Trafikbyrån har för avsikt att göra en naturinventering innan vägbygget påbörjas.
- c) Beaktas. En torrtrumma av dimensionen $\varnothing$ 600 vars löpyta läggs på en nivå av 200 mm under hjässan på den vattenförande trumman. Torrtrumman grusas i botten och förses i bägge ändorna med ledstruktur av natursten enligt trafikverkets rekommendationer,
- d) Hänsyn har tagits till den del det har varit möjligt vid projekteringskedet. Detta kommer även att påtalas för entreprenören vid byggnadsskedet.
- e) Beaktas till den del det är möjligt. Intentionen är att spara så många vårdträd det är möjligt som inte inverkar på trafiksäkerheten.

Anmärkningarna

a) Göran Jansson och Karl-Johan Jansson, fastighet Berg 5:14 och Andelshandeln 5:5

- a) Påpekar att förslaget innebär att vägområdets gräns skulle komma endast ca 3,03 meter från bostadshuset och att motsvarande avstånd idag är ca 10 meter.

Påtalar att de sprängningar som ombyggnaden erfordrar, allvarligt skulle skada husets stomme. Vilket var fallet vid den tidigare ombyggnaden av vägen.

Påtalar att syrenhäcken, som skyddar för insyn skulle komma att tas bort vid ombyggnationen. Därtill finns idag en skyddande bergskärning som vid ombyggnationen skulle tas bort och ersättas med slänt. Detta innebär att bostadshuset blir utan skydd mot insyn, buller avgaser m.m. Därtill tilläggs att bostadshusets storstuga/kök skulle komma närmast den nya vägen

Sammantaget yrkas att körbanan inte får komma närmare bostadshuset än vad som idag är fallet för att det ska vara rimligt att bo kvar. Det finns ingen anledning att svänga ut vägens mittlinje norrut. Vaghållaren borde närmare utrett konsekvenserna för boende miljön.

- b) Påpekar att fastighetsägaren behöver komma åt sin lastramp efter byggnationen.
- c) Yrkar på att djurtunnel under landsväg nr 40 byggs för att möjliggöra fortsatt djurhållning på gården. Detta rekommenderas även av Ålands Producentförbund, vilka skriver att det redan nu är omständigt med förflyttning av djuren över vägen och att den planerade skulle det göra så gott som omöjligt att förflytta djuren över vägen.

- d) Yrkar på att den befintliga jordbruksinfarten vid sektion 5500 söderut blir kvar. Påpekar även att denna fanns kvar på den tidigare vägplanen.

Bemötande:

- a) Finströms kommun: Beaktas. Vägområdet flyttas om möjligt söderut i samråd med markägare
 ÅLR: Beaktas inte. Fastigheten ligger i en kurva. För att få vägen längre bort från huset skulle vägen, på etappen, behöva förskjutas söderut. Det skulle innebära att man i kurvan skulle få två olika kurvradier. Av denna anledning är det inte möjligt att göra några förändringar från vägplanen på den specifika etappen. Därtill skulle en förskjutning av linjeföringen söderut innebära en ytterligare belastning för fastighet 1:14, vars bostadshus edan är endast 2 meter från vägområdesgränsen. Besiktning av grunden kommer att göras före och efter sprängningar. Därtill placeras vibrationsmätare på huset under byggtiden för att mäta amplituder vid sprängningsarbetet. Därtill åtar sig vägghållaren att sätta upp och bekosta ett 1,50m högt bullerplank som skydd mot både buller och insyn.
- b) Finströms Kommun: Beaktas. Fastighetsägaren bör komma åt sin lastramp efter ombyggnaden
 ÅLR: Beaktas. Busshållhållplasten vid sektion ca 5530 är flyttad österut för att möjliggöra tillgång till lastrampen.
- c) Finströms kommun: Tekniska nämnden hänvisar till Ålands Producentförbunds utlåtande som rekommenderar en djurtunnel under vägen som på så sätt höjer trafiksäkerheten.
 ÅLR: Beaktas inte. Vägombyggnaden föranleder i sig själv inget ökat trafikflöde och trafikvolymerna påverkas inte av ombyggnaden. Däremot förbättras siktförhållandena avsevärt för djur/markägarens del jämfört med vad som i dagsläget är fallet. Att vägen förses med en gång- och cykelväg på södra sidan med väldigt lågfrekventerad användning, kan inte ses som en försvårande åtgärd i samband med djurövergång. Vägghållaren utgår från att djur/markägaren kan föra över sina djur till bete på andra sidan vägen minst lika säkert som i dagsläget, troligen säkrare, tack vare ökad siktförbättring och med samma förfaringssätt som i dagsläget. Önskar djur/markägaren, trots det, anlägga en djurtunnel under vägen i samband med vägombyggnationen, kommer vägghållaren att se positivt på en sådan anhållan, under förutsättning att själva åtgärden utförs i bankningsskedet av ombyggnaden och att åtgärden bekostas av sökanden.
- d) Finströms kommun: Beaktas. Jordbruksinfarten vid sektion 5500 var kvar på den tidigare vägplanen men har nu tagits bort.

ÅLR: Beaktas inte. Ur trafiksäkerhetsynpunkt har denna flyttats till Söderkullvägen, sektion 50. Detta var ett förbiseende vid tidigare utställd plan.

b) Patrik Landell, Britta Landell och Tord Hellberg, fastighet 4:39 och 4:40

- a) Yrkar på att nuvarande infarter vid Landells och Hellbergs bevaras samt att huvudvägen förskjuts söderut med 5-10 meter.

Bemötande:

- a) Finströms kommun: Beaktas ej då befintliga utfarter ligger för nära varandra för att vara trafiksäkra
 ÅLR: Beaktas inte då befintliga utfarter ligger för nära varandra för att vara trafiksäkra.

c) **Dan Eriksson, fastighet 6:12 och 6:13**

- a) Yrkar på att busshållplatserna vid sektion 6525 och 6625 placeras längre västerut mot dagiset.
- b) Påpekar att garage vid sektion 6580 lämpligen flyttas i stället för rivs.
- c) Påpekar att vägplanegränsen slutar på ett olämpligt ställe, vilket gör att vägen breder ut sig oproportionellt mycket söderut.
- d) Påpekar att trottoar lämpligen kan byggas mellan sektion 6300-6650, eftersom området även i fortsättningen borde ha en hastighetsbegränsning om 50 km/h. Genom att slopa diket mellan vägen och gång- och cykelbanan skulle det innebära minskad markåtgång.

Bemötande:

- a) Finströms kommun: Beaktas. Busshållplatsen vid sektion 6525 och 6625 placeras längre västerut mot dagiset.

ÅLR: Beaktas vad gäller busshållplats vid sektion 6625. Busshållplatsen på den norra sidan av vägen vid sektion 6625 norr kommer att flyttas längre västerut, till sektion 6450 norr så att busshållplatsen ligger i anslutning till daghemmet. Busshållplatsens storlek anpassas så att endast Finströms kommun som fastighetsägare berörs av åtgärden.

Beaktas inte vad gäller busshållplatsen vid sektion 6525 söder, eftersom den av utrymmesbrist inte går att flytta längre västerut samt att placeringen är optimal enligt bussbolaget som bedriver linjetrafik och skolskjutsar.

- b) Finström kommun: Frågan är mellan markägaren och Landskapsregeringen

ÅLR: Beaktas om möjligt. Platssyn är nödvändig, vilken kommer att ske i samråd med markägaren.

- c) Finströms kommun: Frågan om var en vägplan slutar är Landskapsregeringens.

ÅLR: Beaktas inte. Vid projektering har hänsyn tagits till linjeföringen av hela landsväg nr 40 och vägavslutet har tagits på bästa lämpliga plats. Därtill avser man att bevara så mycket av befintliga vägkroppen som möjligt för att minimera kostnaderna för den renoverade vägen.

- d) Finströms kommun: Beaktas. I dag är hastighetsbegränsningen 50 km/h mellan sektion 6210 – 6710. GC-leden på sträckan 6300 – 6650 bör således kunna byggas som trottoar

ÅLR: Beaktas delvis. I enlighet med vägplanen och ur trafiksäkerhetssynpunkt bör avståndet mellan gc-bana och väg vara 3 meter. Eftersom fastigheten ligger i bykärnan och nära både daghem och busshållplats är det möjligt att minska avståndet mellan vägkanterna till 2,25 meter, dvs. göra diket 0,75 meter smalare än vad som framgår av vägplan, för sektion 6300-6650

d) **Kajsa-Brita Andersson, fastighet Nygård 4:43**

- a) Yrkar på att vägbreddning inte bör göras mot fastighet Nygård 4:43. Breddningen kommer att innebära att det inte är möjligt att ta sig förbi fastighetens ladugård östra gavel, då Söderkullavägens linjeföring ändras.
- b) Yrkar på att vatten på fastighetens södra delar skall avledas norrut mot utfallsdike.

Bemötande:

- a) Finströms kommun: Beaktas vad gäller tillgänglighet på lagårdens östra sida. Söderkullas östra anslutning bör göras med så lite åverkan som möjligt att det ej inkräktar på privat mark
ÅLR: Beaktas. Dikets rörläggjs längs ladugården så att en passage även i framtiden kommer att vara möjlig.
- b) Beaktas inte. Dikning sker enbart i anslutning till väggroppen och inom det vägområde som framgår av vägplanen.

e) **Camilla, Annika och Carina Clemes, fastighet Grindgården I 2:25**

- a) I ifrågasätter varför denna vägplan tar ca 175 kvm mark jämfört med tidigare förslag som enbart tog enbart ca 50 kvm. Förklaringen som erhållit är en vägtrumma under Ånängsgatan.
- b) Påpekar att det inte är någon rimlig ersättning som fås för marken.
- c) Påpekar att materialet är undermålig och svårt att förstå

Bemötande:

- a) Finströms kommun: Frågeställningen berör markägarna och landskapsregeringen och tekniska nämnden hänvisar till landskapets tekniska bedömning.
ÅLR: Beaktas inte. För att erhålla en tillfredställande torrläggning av den omkringliggande åkermarken är det nödvändigt att sänka torrläggingsdjupet, vilket har resulterat i större dikesutbredning än tidigare. Detta beror på att dikesbottnarna nu ligger något djupare.
- b) Ersättningsnivån avgörs av lantmäteriverket vid vägförrättningen.
- c) Kartmaterialet utgörs i grunden av lantmäteriverkets kartor. Därtill har fastighetsägaren blivit tillskickad en skiss över den aktuella fastigheten samt tillhörande teckenförklaring.

f) **Veronika Häggblom och Christoffer Sjölund, fastighet Solkulla 6:4**

Fastigheten är under lantmäteriförrättning och kommer att klyvas i två delar. Påpekandet inkom 11.05.2015, d.v.s. efter sista dag för inlämnande av anmärkningar.

- a) Önskar att infarten till fastigheterna flyttas till sektion 5450.

Bemötande:

- a) Finström kommun: Beaktas under förutsättning att jordbruksinfarten vid sektion 5500 blir kvar och dessa tre kan använda gemensam infart. Befintliga infarten vid sektion 5380 stryks.

ÅLR: Beaktas inte. Placeringen är olämplig p.g.a. av den stora nivåskillnaden mellan fastigheten och den nya vägytan. Vaghållaren kommer dock att diskutera alternativa lösningar med fastighetsägaren under byggtiden.